

vi sikrer, at hensigten i loven bliver ført ud i livet. Vi har jo også i serviceloven strammet op på en række andre bestemmelser, når det gælder anbringelse af børn: Der skal føres bedre tilsyn, være løbende tilsyn, og efterværnet skal være bedre. Og dér vil det være glimrende, hvis vi brugte vedtagelsen af dette lovforslag til at få en samlet status over området og ikke bare så på antallet af pladser, men også på kvaliteten af pladserne og kvaliteten i den planlægning, der er, og i det efterværn, som vi nu slår fast, at der skal være.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 5: Forslag til lov om ændring af lov om social bistand og lov om aktiv socialpolitik. (Ændrede regler for kontanthjælp til modtagere af erstatning for tab af erhvervsevne).

Af socialministeren (Karen Jespersen).

(Fremsat 26/3 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jørn Pedersen (S):

Det forslag, vi her har til behandling, er en opfølgning af lovforslag nr. L 243 fra sidste samling, hvor vi behandlede samme problemstilling i forhold til volds ofre, og hvor vi var enige om, at det var en vældig god idé.

I forbindelse med satspuljeforhandlingerne i slutningen af 1997 blev det her område også taget op for andre grupper, og vi var enige om, at der skulle gælde de samme regler, og selv om vi her har et forslag, der koster penge, så må vi jo sige – i hvert fald os, der indgår i sats-

puljeforliget – at vi har sørget for, at pengene er til stede i den aftale, som vi har lavet for årene frem.

Jeg synes, dette er et rigtig godt forslag, og håber, at vi hurtigt kan få det kørt igennem Folketinget.

Erik Larsen (V):

Jeg vil også på Venstres vegne udtrykke stor tilfredshed med dette forslag. Vi kan næsten sige, at det er et retfærdighedsforslag, for det er jo sådan, at forslaget vil betyde, at personer, som har fået en erstatning for en nedsat erhvervsevne, nu ikke længere skal bruge af denne erstatning, inden de kan få en social ydelse. Der har været masser af eksempler på, at mennesker er blevet behandlet forkert i hvert fald ud fra sådan et almindeligt socialt synspunkt, og det bliver der nu rettet op på.

En af de grundlæggende bestræbelser i hele vores socialpolitik bør være, at vi hurtigst muligt bringer borgere i stand til at klare sig selv, så det, at man modtager en social kontanthjælp, skal være en overgangsløsning, og derefter skal man hurtigst muligt være i stand til at klare sig selv.

Det er jo også intentionerne i de nye sociale love, og set i den sammenhæng er det her et rigtig forslag, for her trækker man ikke forlods tæppet væk under de mennesker, som har været ude for en voldsom personlig hændelse, f.eks. en ulykke eller en arbejdsulykke – det er jo også en ulykke – men giver de her personer, der er kommet i den ulykkelige situation, en mulighed for at beholde den erstatning, de har fået, og som skulle dække resten af livet for en nedsat erhvervsevne.

Vi kan i Venstre støtte forslaget, ligesom vi har gjort det i forbindelse med satspuljeforhandlingerne. Og det er jo også et forslag, som knytter godt an til bestemmelsen i den nye aktive socialpolitik, hvor vi også har sat ind, at man kan have en formue på indtil 10.000 kr., inden det får indflydelse på ens kontanthjælp. Vi vil gå positivt ind i udvalgsarbejdet.

Jens Heimburger (KF):

Jeg kan ikke lade være med at sige, at mine børn nok spørger, når jeg kommer hjem: Er I meget uenige inde i Folketinget, far? Det Konservative Folkeparti støtter også forslaget.

Nu blev der sagt retfærdighed. Jeg tror i hvert fald, at man kan bruge ordet anstændighedsbetragtning, og ud fra en sådan er det

rimeligt, at personer, der oplever en personska-
de, ikke samtidig rammes økonomisk. Forslaget
falder i naturlig forlængelse af vedtagelsen om
en økonomisk beskyttelse af personer, som bli-
ver udsat for vold, og på den måde er det helt i
tråd med det, vi tidligere er gået ind for. Tab af
erhvervsevne er jo i forvejen en meget stor
belastning både menneskeligt og økonomisk, og
så virker det ikke rimeligt, at de personer, som
tildeles erstatning, skal have denne modregnet.

Ved ikke at modregne disse erstatninger sen-
der vi et klart signal ud om, at borgerne kan
forvente økonomisk tryghed, når de mister
erhvervsevnen på denne her måde, og det tror
jeg sådan set er kernen i det, som Det Konser-
vative Folkeparti mener, nemlig at fællesskabet
skal støtte den enkelte. Modsat må vi så også
sige, at vi ønsker, at vi så til gengæld skal kun-
ne stille til krav til dem, der har deres erhvervs-
evne.

Vi er meget positive og vil se frem til ud-
valgsarbejdet.

Villy Søvndal (SF):

Hensigten med forslaget er jo at sikre, at men-
nesker, der får erstatning for tab af erhvervsev-
ne, hvad enten det skyldes en arbejdsulykke
eller en anden ulykke, ikke mister retten til
kontanthjælp. Og som der er blevet redegjort
for, er det meget parallelt til den ordning, som
vi gennemførte sidste år for voldsramte, nemlig
at man dér fik ret til at bevare sin erstatning,
også når man modtog kontanthjælp.

Det er alt sammen fint. Det vil vi støtte. Vi vil
også gerne støtte bemyndigelsen til ministeren
til ikke at modregne udbetalinger i forbindelse
med patientskadeforsikring, lægemiddelskade
og erstatning for vaccinationsskader. Vi formo-
der, at det er det, der ligger i bemyndigelsen.

Vi vil bare til slut nævne, at det er klart, at vi
ved at løse det her kommer ind i et nyt para-
doks. Jeg bringer det op på baggrund af en
voldsramt, der var ramt så hårdt, at vedkom-
mende ikke alene var endt på kontanthjælp,
men på førtidspension, altså var ramt så hårdt,
at vedkommende havde fået fysiske men. Det,
der er vores næste paradoks, er, at vi nu løser
problemet for dem, der er på kontanthjælp, men
vi har ikke løst problemet for dem, der bliver
ramt så hårdt enten af en arbejdsskade eller af
vold, at de ender på førtidspension.

Jeg vil godt sige det tydeligt: Jeg tror, at det i
længden er uholdbart at fastholde et ståsted,
hvor vi giver dem ret til at beholde erstatnin-

gen, hvis de modtager kontanthjælp, men ikke
giver dem ret til at beholde erstatningen, hvis
de bliver så hårdt ramt, at de eksempelvis
ender på en fysisk begrundet førtidspension.

Jeg vil bede om, at vi kigger på dette under
udvalgsarbejdet, for jeg tror, at vi lige så godt
kan tage skridtet fuldt ud nu og medtage de
grupper, der ligger lige rundt om, både når det
gælder voldssager, og når det gælder arbejds-
skader. Det er svært at fastholde den deling,
som vi nu lægger op til.

Men med alt det her: Vi støtter lovforslaget,
og jeg antydede, at vi godt vil gå nogle skridt
videre.

Inge Refshauge (DF):

Også dette forslag kan Dansk Folkeparti støtte,
selv om vi er fuldt klar over, at det er forbundet
med merudgifter, som i år er på 4 mio. kr.,
næste år på 10 mio. kr. og så fremdeles årene
fremover.

Vi mener, at det er i orden, at man kan mod-
tage erstatninger, uden at det går ud over retten
til kontanthjælp, som jo gerne skulle være en
midlertidig foranstaltning. Vi har desværre i de
senere år set i nogle få tilfælde, hvordan kom-
muner har jagtet kontanthjælpsmodtagerne, ja,
sågar konfiskeret eventuelle quizgevinster.

Dansk Folkeparti ser ingen grund til at gøre
tilværelsen sværere for kontanthjælpsmodta-
gerne, end den i forvejen er, så vi hilser lovfor-
slaget velkommen og går positivt ind i udvalgs-
arbejdet.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Lovforslaget er jo en udløber af satspuljefor-
handlingerne, hvor man lavede en pulje til
dækning af udgifter i forbindelse med ordnin-
gen. Det, der foreslås, er jo, at erstatning for tab
af erhvervsevne – uanset baggrunden for til-
kendelsen af erstatningen – som udbetales efter
erstatningsansvarsloven og arbejdsskadeforsik-
ringsloven, vil blive behandlet på samme måde,
som når det gælder erstatning til volds ofre, og
derfor ikke vil få indflydelse på retten til kon-
tanthjælp.

Det, der er vigtigt ved tab af erhvervsevne,
er, at erstatningen er fremadrettet og ikke bag-
udrettet som ved tabt arbejdsfortjeneste, som jo
altid modregnes, hvis personen har modtaget
offentlig forsørgelse.

I forslaget ligger der også en bemyndigelse til
ministeren på områderne patientforsikring,
erstatning for lægemiddelskader og erstatning

for vaccinationsskader. Det er CD positiv over for, for de mennesker, der kommer i en situation med tab af erhvervsevne, har ofte svært ved at forstå, at når den erstatning, de har søgt, endelig går i orden, så bliver den modregnet i den offentlige forsørgelse, der har været nødvendig i den periode, hvor de har ventet på afgørelsen. Det er ikke rimeligt, når det drejer sig om tab af erhvervsevne, tab af evnen til fuldt og helt at kunne udføre det arbejde, man var beskæftiget med, før ulykken indtraf. Vi mener, at det er anderledes ved tabt arbejdsfortjeneste, som jo er bagudrettet, og hvor det er rimeligt at modregne de offentlige ydelser, som har været nødvendige for at få økonomien til at hænge sammen.

CD er positiv og går ind i udvalgsarbejdet med samme ånd.

Anders Samuelsen (RV):

Det Radikale Venstre ser også meget positivt på dette lovforslag, som sikrer, at personer, der modtager erstatning i forbindelse med erhvervsevnetab, ikke længere får forringet deres kontanthjælp. Hermed indføres en ordning, der ligger i forlængelse af den ordning, der er gældende for volds ofre, der får erstatning.

Det er absolut et positivt forslag, som Det Radikale Venstre kan støtte.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten er fuldstændig enig i den indholdsmæssige del af lovforslaget. Vi synes, at det er dybt urimeligt, at personer, der får tilkendt en erstatning, skal straffes økonomisk, hvis deres forsørgelsesgrundlag er kontanthjælp.

Derimod er vi absolut ikke tilfredse med finansieringen af forbedringen. Vi opfatter satspuljeforliget som en slags tyveri, penge, der bliver stjålet fra de fattigste borgere, nemlig alle dem, der lever af overførselsindkomster. Det drejer sig efterhånden om 2 mia. kr. Det er faktisk direkte usmageligt.

Det er fuldstændig urimeligt, at de arbejdsløse, de syge og pensionisterne ikke får den fulde regulering af deres ydelser i forhold til pris- og lønudviklingen. Hvorfor skal stort set alle forbedringer og al nytænkning på det sociale område betales af dem, der har de dårligste økonomiske vilkår? Det er i hvert fald ikke i tråd med valgkampslofterne om, at de bredeste skuldre skulle bære byrderne.

Så jeg vil slutte med at sige, at vi støtter forslaget, men for øvrigt mener vi, at satspuljeforliget bør nedlægges.

Tom Behnke (FP):

Det er lige præcis Fremskridtspartiets politik, ministeren her lægger frem.

Vi var meget tilfredse med, at vi i sidste samling fik samlet op i forhold til volds ofrene, og vi er glade for, at vi med dette lovforslag gør kredsen større endnu. Det er jo et faktum, at den smerte, man er blevet påført, gør lige ondt, hvad enten man er på arbejde, eller man ikke er på arbejde. Erstatningen er et plaster på såret, og det plaster på såret gør jo lige godt, hvad enten man er på arbejdsmarkedet, eller man ikke er det. Derfor er det rimeligt, som ministeren foreslår her, at der ikke skal ske en modregning.

Jeg er meget enig med SF's ordfører, hr. Villy Søvnald, i, at forslaget kun er ét skridt i den rigtige retning. Vi mangler stadig væk at få hele persongruppen med. Hvorfor er man stadig væk af den holdning, at der skal være et skel mellem visse grupper i befolkningen? Hvorfor er der nogle, nemlig de, der er på pension, der skal have modregnet? Derfor er jeg meget enig med SF's ordfører i, at det er noget af det, vi skal se på, og Fremskridtspartiet kan allerede nu tilkendegive, at vi vil støtte et sådant ændringsforslag. Vi vil støtte, at vi udvider persongredsen.

Så står jeg lidt undrende over for, at socialministeren har behov for at have den stribe af bemyndigelser, som ministeren lægger op til. Ministeren har selv skrevet, hvad det er for områder, det drejer sig om. Det er loven om patientforsikring, lov om erstatning for lægemiddelskader og lov om erstatning for vaccinationsskader.

Ministerne skriver ganske vist »f.eks.«, men når ministeren allerede på nuværende tidspunkt kan konkretisere, at der er tre områder, hvor ministeren gerne vil have, at de samme regler kommer til at gælde, hvorfor så ikke skrive det ind i loven med det samme? Hvorfor skal det være sådan, at man som borger i det her samfund og bruger af det her system ikke kan nøjes med at kigge i loven? Man skal have fat i nogle forskellige bekendtgørelser, man skal have fat i forskellige vejledninger og cirkulærer osv. osv., inden man kan finde ud af, hvad ens retsstilling egentlig er i det her samfund. Når ministeren er så afklaret på dette punkt, så

synes jeg lige så godt, at ministeren kunne have skrevet det ind først som sidst, for så var det sat på plads.

Så har jeg et andet spørgsmål til ministeren: Jeg kan godt forstå, at forslaget kommer til at koste penge, men det, jeg står uforstående over for, er den udvikling, der bliver i udgiften. Hvordan kan det være, at udgiften udvikler sig fra at være ca. 4 mio. kr. til at blive ca. 30 mio. kr.? Mængden er vel stort set den samme, og derfor burde tallet vel ret hurtigt finde sit leje, frem for at være et tal, der udvikler sig over en 6-årig periode. Hvorfor udvikler udgiften sig? Jeg er med på, at udgiften skal være der.

Men som sagt konkluderende støtter Fremskridtspartiet forslaget, og vi er også villige til at gå et skridt videre endnu.

Tove Videbæk (KRF):

Kristeligt Folkeparti støtter lovforslag nr. L 5.

Vi mener, det er positivt, at personer, der har fået udbetalt en erhvervsevnetabserstatning, kan få lov at beholde deres fulde kontanthjælp.

Kristeligt Folkeparti vil gå ind i et positivt samarbejde i udvalget om dette lovforslag.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Også her kan jeg takke for den brede tilslutning.

Jeg får egentlig lyst til at sige nogle få ord om, hvorfor det har været nødvendigt at lave et lovforslag, og hvorfor vi overhovedet har den tingenes tilstand, når vi nu alle sammen er så enige om, at den skal laves om.

Det hænger sammen med, at vi her i landet faktisk har nogle ret skrappe regler for at få kontanthjælp i modsætning til, hvad i hvert fald nogle går rundt og tror. De skrappe regler går ud på, at al form for forsørgelse skal modregnes i kontanthjælpen, sådan at kontanthjælpen ikke bare i ord, men også i praksis er det underste sikkerhedsnet, når man ikke har andre penge at leve for. Og da erhvervsevnetabserstatning er en form for forsørgelseserstatning, har man tidligere valgt at sige, at den skulle modregnes i kontanthjælpen.

Det er klart, at man kan tale om, at der er et gråzoneområde, hvor det tab, man har lidt i kraft af den ulykke, man har været ude for, er større end den kontanthjælp, man får udbetalt. Men der er trods alt en klar logik og nogle principper bag vores udbetaling af kontanthjælp, som jeg mener jeg skal holde fast i, men hvor jeg selvfølgelig også synes, når jeg har fremsat

forslaget, at der er rimelighed i at fravige de principper.

Hr. Tom Behnke spurgte om, hvorfor der er en bemyndigelse – der er oven i købet nævnt nogle eksempler på, hvor den bemyndigelse eventuelt kunne bruges – og hvorfor man ikke med det samme kunne skrive det ind i loven. Det hænger sammen med, at vi undervejs i arbejdet med lovforslaget har opdaget forskellige hjørner af den problemstilling. Nogle ligger i Socialministeriets regi, andre ligger i Justitsministeriets regi, og der er også peget på andre områder, f.eks. pensionsberegning.

Jeg mener, at noget af det, vi kunne overveje under udvalgsarbejdet, er, om man skulle lave et lille udvalg. Det er i hvert fald noget af det, jeg vil overveje som et forslag til udvalget. Det udvalg skulle se på hele dette område samlet, sådan at vi ikke skal blive ved med at lave små-reparationer, og sådan at vi fik de andre ministerier med ind i det udvalgsarbejde.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 6: Forslag til lov om ændring af lov om kommunal aktivering og lov om aktiv socialpolitik. (Forhøjelse af præmien i præmieringsordningen for offentlige arbejdsgivere).
Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 26/3 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Inger Bierbaum (S):

Socialdemokratiet støtter forslaget, som er en genfremsættelse af lovforslag nr. L 148.